

Sairaanhoitajien palaute ja arviointi osaamista ennustavat tekijät opiskelijaohjauksessa

Tuomikoski Anna-Maria, TtM, opetuskoordinaattori, Oulun yliopistollinen sairaala
Ruotsalainen Heidi, TtM, Lehtori, Oulun yliopisto
Kääriäinen Maria, Professori (ma.), Oulun yliopisto

Sairaanhoitajan koulutuksesta lähes puolet toteutetaan ohjattuna harjoitteluna kliinisissä ympäristöissä. Harjoittelussa sairaanhoitajat toimivat opiskelijoiden ohjaajina ja heidän roolinsa on merkittävä opiskelijan ammatillisen kasvun tukijana. Ohjaaja tarvitsee opiskelijaohjausosaamista, joka koostuu ohjaukseen käytäntöjen tuntemisesta, ohjaajan ominaisuuksista, motivaatiosta, oppimisprosessin tukemisesta, tavoitteellisesta ohjauksesta, ohjauskeskustelusta sekä palautteen antamisen ja arvioinnin osaamisesta. Aiemmissä tutkimuksissa ohjaajat ovat arvioineet palautteen antamisen ja arviointi osaamisen tyydyttäväksi.

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää sairaanhoitajien opiskelijaohjausosaamista ennustavia tekijöitä palautteen antamisen ja arvioinnin osaamisen alueilta. Aineisto kerättiin opiskelijaohjausosaamisen mittarilla (Kääriäinen® 2012) yhden yliopistosairaalan sairaanhoitajilta (N=345) vuonna 2013. Aineisto analysoitiin tilastollisin perusmenetelmin. Aineistoa kuvailtiin keskiarvoilla ja keskihajonnoilla. Opiskelijaohjausosaamista ennustavia taustamuuttujilla ja summamuuttujia selvitettiin logistisen regressioanalyysin avulla.

Opiskelijalähtöistä palaute ja arviointi osaamista ennustivat voimakkaammin ohjaajan roolit ja tehtävät sekä vuorovaikutuksellinen ohjauskeskustelu. Kehittävää palaute ja arviointi osaamista ennustivat eniten opiskelijalähtöinen palaute ja arviointi ja kokonaisuusien yhteisöllinen muodostaminen. Kokonaisuudessaan palaute ja arviointi osaamista ennustivat oppimisprosessin tukeminen, keskustelun suunnitelmallisuus ja ohjaajan motivaatio.

Johtopäätöksinä voidaan todeta, että opiskelijaohjauksen palaute- ja arviointiosaamisen osalta ohjaajan ominaisuudet, ohjauskeskustelu ja oppimisprosessin tukeminen on keskeistä. Tuloksia voidaan hyödyntää kehitettäessä opiskelijaohjaajakoulutusta ja opiskelijaohjauskäytäntöjä.